

ภาพลักษณ์ของกองทัพต่อการช่วยเหลือประชาชน

Public Image of the Royal Thai Army in Humanitarian Assistance

จินตามณี ศุภนาชัยกุล

Jindamanee Choktanachaikul

6614830033@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทำความเข้าใจว่าประชาชนรับรู้ภาพลักษณ์ของกองทัพได้อย่างไรในบริบทของการช่วยเหลือ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกองทัพจากมุมมองของประชาชน 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมช่วยเหลือประชาชนของกองทัพ โดยใช้วิธีวิจัยเอกสารและวิจัยสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเน้นในเรื่องของการตอบสนองต่อภัยพิบัติและการสนับสนุนด้านมนุษยธรรม โดยมองว่ากองทัพเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้วยกำลังพล อุปกรณ์ และทรัพยากรที่สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม ประชาชนยังคงมีข้อกังวลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่ห่างไกล ความรวดเร็วในการจัดสรรทรัพยากร และระบบการสื่อสารที่ยังสามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยรวมแล้ว ประชาชนมีความพึงพอใจต่อบทบาทของกองทัพในการช่วยเหลือประชาชน แต่ยังมีข้อเสนอแนะในเรื่องการปรับปรุงระบบการตอบสนองต่อภัยพิบัติ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการภัยพิบัติ รวมถึงการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้ความช่วยเหลือครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์ กองทัพ การช่วยเหลือประชาชน

Keywords: Public Image Royal Thai Army Humanitarian Assistance

* บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ภาพลักษณ์กองทัพต่อการช่วยเหลือประชาชน

** นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

กองทัพบกไทยเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติและการปกป้องประชาชนจากภัยคุกคามต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคงทางการทหารและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนในยามวิกฤต โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว ไฟป่า หรือโรคระบาด อีกทั้ง กองทัพบกยังได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม อาทิเช่น การบรรเทาสาธารณภัย การจัดการภัยธรรมชาติ และการสนับสนุนด้านสุขภาพ กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีส่วนสนับสนุนในการสร้างภาพลักษณ์ของกองทัพบกในสายตาของประชาชน

อย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความคาดหวังของประชาชนและสังคมที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันกับหน่วยงานอื่น รวมถึงเกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการทำงานภายใต้การดำเนินการของกองทัพบก นั้นทำให้เห็นว่าภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ภาพลักษณ์ของกองทัพบกถูกสร้างขึ้นผ่านการดำเนินกิจกรรมช่วยเหลือสังคม เช่น การแจกจ่ายสิ่งของจำเป็น การสร้างที่อยู่อาศัยชั่วคราว การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน และการเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลที่ยากต่อการช่วยเหลือของหน่วยงานอื่น สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงบทบาท "ทหารของประชาชน" ที่พร้อมรับใช้ชาติและประชาชนในทุกสถานการณ์

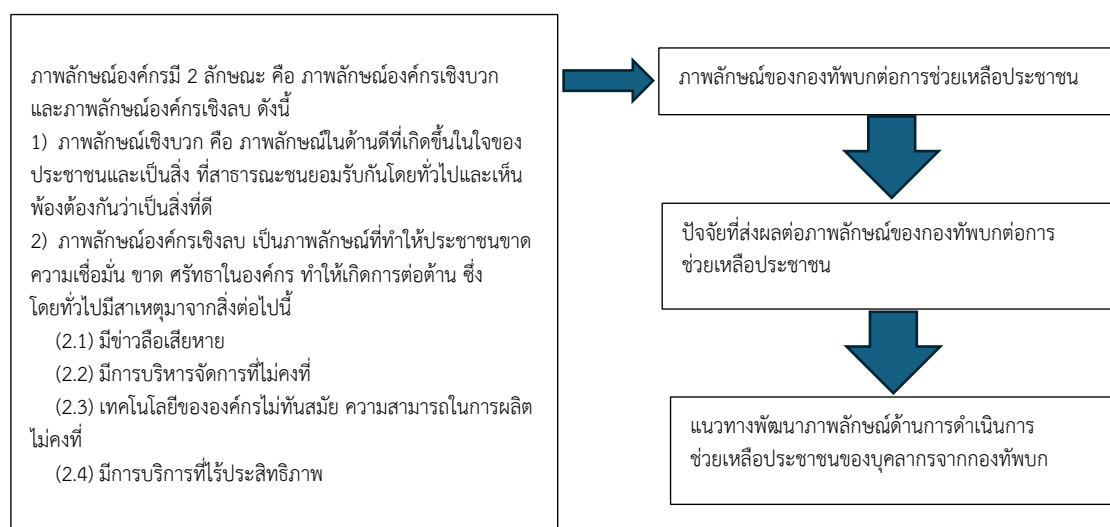
ภาพลักษณ์ของกองทัพบกมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชน ซึ่งหากประชาชนเห็นว่ากองทัพบกมีความจริงใจและมีความสามารถในการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา ก็จะทำให้เกิดการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกองทัพและสังคม ดังเช่นในยามที่เกิดสถานการณ์วิกฤต เช่น ภัยธรรมชาติ การช่วยเหลือที่ทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพช่วยลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนจะเกิดความประทับใจ ไว้วางใจต่อการทำงานและบทบาทของกองทัพ แต่หากว่ากองทัพไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมก็อาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกองทัพบกได้เช่นกัน เนื่องจากประชาชนคาดหวังว่ากองทัพบกจะเป็นผู้นำในยามวิกฤต หากเกิดความล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์และลดทอนความรู้สึกศรัทธาที่มีต่อกองทัพ อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพบกกับประชาชน อีกทั้งในบางกรณี ภาพลักษณ์ของกองทัพบกมักถูกโยงกับการเมืองหรือการบริหารประเทศ โดยอาจถูกมองว่าขาดความเป็นกลางหรือการช่วยเหลือไม่ทั่วถึงจนอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม

การศึกษาภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน สามารถสะท้อนถึงความไว้วางใจและการยอมรับจากประชาชน ช่วยวัดระดับความเชื่อมั่นในบทบาทของกองทัพบก ซึ่งมีผลต่อความร่วมมือระหว่างกองทัพบกและชุมชน และยังทำให้เข้าใจความคิดเห็นของประชาชนต่อการช่วยเหลือในยามวิกฤต เพื่อนำมาปรับปรุงนโยบายและกลยุทธ์การสื่อสารให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถชี้จุดเด่นและจุดด้อยของกองทัพบกในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะช่วยให้มีการพัฒนารูปแบบการช่วยเหลือให้มีประสิทธิภาพ ทันเวลา และเหมาะสมกับความ

ต้องการในสถานการณ์ต่างๆ และยังส่งเสริมให้ภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพบกส่งผลต่อความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างกองทัพบกและประชาชน ทำให้ทราบว่าประชาชนมีมุมมองต่อกองทัพบกอย่างไร และวิธีการใดที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้น และในบางกรณี การช่วยเหลืออาจถูกมองว่าไม่ทั่วถึงหรือไม่เป็นธรรม การศึกษาภาพลักษณ์ยังช่วยตรวจสอบความคิดเห็นเหล่านี้ และลดโอกาสเกิดความขัดแย้งหรือความไม่พอใจในสังคม ทำให้ทราบถึงความคาดหวังของประชาชน และสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การช่วยเหลือเกิดประโยชน์สูงสุด ภาพลักษณ์ที่ดีนั้นย่อมมีผลต่อการยอมรับในระยะยาว หากกองทัพบกได้รับความไว้วางใจจากประชาชน จะส่งเสริมให้มีบทบาทที่มั่นคงและยั่งยืนในฐานะสถาบันสำคัญของชาติ

ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการของกองบัญชาการกองทัพบก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกองทัพบกในด้านการช่วยเหลือประชาชน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากรกองทัพบก ตลอดจนถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงความสำคัญของปัญหา และอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน อันจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การดำเนินการเข้าช่วยเหลือประชาชน เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์อันดี สร้างความเชื่อมั่น/ศรัทธา ต่อทำงานของบุคลากรของกองทัพบก ให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของ จักรกฤษ เดชพร, (2563), อ้างอิงจาก ปภาวี บุญกลาง, (2560) กล่าวว่า ภาพลักษณ์องค์กรมี 2 ลักษณะ สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มีเป้าหมายเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา บทความทางวิชาการ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย คำสั่งทางราชการ และการสำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยภาคสนาม (Field Research) คือทรงสนะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีต่อกองทัพบก กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทัพบกหรือได้รับผลกระทบจากการช่วยเหลือ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล กรรมวิธีข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากร (Population) ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่เกี่ยวข้องกับกองทัพบก ในมิติของการช่วยเหลือประชาชน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการคัดเลือกโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา ดังนี้

2.1 ข้าราชการจากกรมกิจการพลเรือนทหารบก ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชน จำนวน 3 นาย

2.2 ประชาชนซึ่งเป็นหัวหน้าชุมชน ที่อยู่ในพื้นที่ที่เคยได้รับความช่วยเหลือจากกองทัพบก จำนวน 7 คน อยู่ในพื้นที่ กรุงเทพฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured interview) จำนวน 10 ข้อ โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกองทัพบก

เป็นคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured interview) จำนวน 9 ข้อ จาก 7 ประเด็น เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความรู้สึกของประชาชน รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือของกองทัพบกในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์และประเมินภาพลักษณ์ในมิติที่สำคัญ เช่น บทบาท ความน่าเชื่อถือ และการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ประเมินบทบาทในการช่วยเหลือประชาชน

1.1 เพื่อดูว่าประชาชนมองเห็นกองทัพบกในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน เช่น อุทกภัย ภัยพิบัติ หรือสถานการณ์เร่งด่วนอื่น ๆ หรือไม่

1.2 ประเมินว่ากองทัพบกมีศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรที่ต้องใช้หรือไม่ เพียงใด

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจ

สำรวจว่าประชาชนและผู้ได้รับผลกระทบมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ กองทัพบกหรือไม่

3. ตรวจสอบภาพลักษณ์เชิงบวก/เชิงลบ

3.1 วิเคราะห์ว่าองค์กรได้รับภาพลักษณ์ในเชิงบวกหรือเชิงลบจากการมีส่วนร่วม กับประชาชน

3.2 ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการมองภาพลักษณ์ เช่น ความเชื่อมั่น ความน่าไว้วางใจ และ การสื่อสาร

4. สร้างแนวทางปรับปรุงและพัฒนา

ข้อมูลที่ได้จากคำถามสามารถนำไปใช้เพื่อออกแบบนโยบาย แก้ไขปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง วิธีการดำเนินงาน รวมทั้งวิธีการในการเข้าช่วยเหลือ และการสื่อสารกับประชาชน ให้ตอบสนองต่อความ ต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

5. ศึกษาความเชื่อมโยงกับความคาดหวังของประชาชน

5.1 สำรวจว่าภาพลักษณ์ของกองทัพบกสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนหรือไม่

5.2 วิเคราะห์ว่ามีความคาดหวังด้านใดที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง

6. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์

6.1 ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

6.2 ใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพัฒนายุทธศาสตร์การปรับปรุงภาพลักษณ์ของกองทัพบก

7. การมีส่วนร่วมของกองทัพบกต่อสังคม

ประเมินผลกระทบของกิจกรรมสาธารณะและวางแผนปรับปรุงเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ในมุมมองของประชาชน

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทัพบก

เป็นคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured interview) จำนวน 3 ข้อ ซึ่งเป็นการ สอบถามเกี่ยวกับการสื่อสาร การตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน และปัญหา อุปสรรคในการเข้า ช่วยเหลือประชาชนต่อสถานการณ์นั้น ๆ ของกองทัพบก ในมุมมองของประชาชนที่ประสบภัยและ ได้รับความช่วยเหลือ รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเข้าช่วยเหลือประชาชน โดยมี วัตถุประสงค์ ดังนี้

1 ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน

1.1 เพื่อวิเคราะห์ว่ากองทัพบกมีความสามารถในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือไม่

1.2 ตรวจสอบการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินงานให้เหมาะสมกับความต้องการของ ประชาชน

2. สร้างแนวทางการพัฒนา

4.1 ใช้ข้อมูลจากคำถามเพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความ ต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

4.2 วางแผนยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานและสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ประชาชนและเจ้าหน้าที่มองว่ามี

ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของกองทัพบก

2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพและลดข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน
 3. เพื่อค้นหาแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานและเพิ่มความไว้วางใจของประชาชนต่อกองทัพบก
- เป็นการสอบถามถึงประสบการณ์ ความคิดเห็นที่มีต่อกองทัพ และสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพบก ในการเข้าช่วยเหลือประชาชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของกองทัพบก ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทัพบก ได้แก่ และการประเมินบทบาทในการช่วยเหลือประชาชน วิเคราะห์ความพึงพอใจตรวจสอบภาพลักษณ์เชิงบวก/เชิงลบ สร้างแนวทางปรับปรุงและพัฒนา ศึกษาความเชื่อมโยงกับความคาดหวังของประชาชน
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์
3. นำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันของข้อมูล ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์
4. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัย นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัย “ภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน” โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาภาพลักษณ์ของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประชาชนเน้นในเรื่องของการตอบสนองต่อภัยพิบัติและการสนับสนุนด้านมนุษยธรรม ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้และความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกองทัพบก โดยมองว่ากองทัพบกเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ด้วยกำลังพล อุปกรณ์ และทรัพยากรที่สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ในหลายประเด็น ดังนี้

1. ด้านบทบาทของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กองทัพบกมีบทบาทสำคัญ ในการเข้าไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉิน เช่น น้ำท่วม ไฟป่า ดินถล่ม และภัยแล้ง โดยบทบาทหลักของกองทัพบกประกอบด้วย

1.1 การส่งกำลังพลเข้าช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

กองทัพบกมีศักยภาพในการระดมกำลังพลและอุปกรณ์เข้าไปช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว

เนื่องจากมีโครงสร้างที่เป็นระบบและมีหน่วยงานกระจายอยู่ทั่วประเทศ และเจ้าหน้าที่ทหารได้รับการฝึกอบรมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้งการค้นหาและกู้ภัย (Search and Rescue) การช่วยอพยพประชาชน และการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

1.2 การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และทรัพยากร

กองทัพบกมีอุปกรณ์และยานพาหนะที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ยากลำบาก เช่น เฮลิคอปเตอร์

เรือกู้ภัย รถลำเลียงกำลังพล และเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ และยังมีการตั้งโรงครัวสนาม จุดแจกจ่ายอาหารและน้ำดื่ม รวมถึงการตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัยชั่วคราวเพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ

1.3 การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยหลังเหตุการณ์

หน้าที่ของกองทัพบกนอกจากการช่วยเหลือประชาชนในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉินแล้ว กองทัพบกยังมีบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจากสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น การสร้างสะพานชั่วคราว การซ่อมแซมบ้านเรือนและโครงสร้างพื้นฐาน การช่วยเหลือทางการเกษตร และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษา พบว่ามีข้อจำกัดบางประการในบทบาทของกองทัพบก เช่น การเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลยังมีอุปสรรค เนื่องจากสภาพถนนที่ถูกทำลายหรือข้อจำกัดของยานพาหนะบางประเภทที่ไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบหนักได้

2. ด้านความพึงพอใจของประชาชนต่อการช่วยเหลือของกองทัพบก

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทของกองทัพบกในการช่วยเหลือพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านต่อไปนี้

2.1 ความทุ่มเทและเสียสละของกำลังพล

ประชาชนชื่นชมเจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติภารกิจด้วยความเสียสละ ทุ่มเท และอดทน แม้ในสภาวะที่ยากลำบาก อีกทั้งยังมีการแสดงออกถึงความเป็นมิตรและความห่วงใยต่อประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุภัยพิบัติต่าง ๆ

2.2 ความสามารถในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน

กองทัพบกสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว และสามารถระดมทรัพยากรได้อย่างเป็นระบบ มีการทำงานมีความเป็นระเบียบ เนื่องจากมีกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติหน้าที่สูง

2.3 ความน่าเชื่อถือและความมั่นคง

ประชาชนรับรู้ว่าการกองทัพบกเป็นองค์กรที่มั่นคงและเชื่อถือได้ในการให้ความช่วยเหลือ มีความไว้วางใจในศักยภาพของกองทัพบกในการดูแลความปลอดภัยและฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยต่าง ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อกังวลจากประชาชนในบางด้าน ได้แก่ ความล่าช้าในการจัดสรรทรัพยากร โดยเฉพาะในกรณีที่เกิดภัยพิบัติรุนแรงและต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก และการกระจายความช่วยเหลือที่อาจไม่ทั่วถึง ทำให้บางพื้นที่อาจได้รับการช่วยเหลือช้ากว่าพื้นที่อื่น

3. ด้านภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน

จากผลการศึกษาพบว่า กองทัพบกได้รับการยอมรับจากประชาชนว่าเป็นองค์กรที่มีบทบาท

สำคัญในการช่วยเหลือสังคม และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 เป็นองค์กรที่มีความพร้อมและมีประสิทธิภาพ

กองทัพบกถูกมองว่าเป็นหน่วยงานที่สามารถจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

3.2 เป็นองค์กรที่มีความเสียสละและรับผิดชอบต่อสังคม

มุมมองของประชาชนนั้นเจ้าหน้าที่ทหารมักถูกมองว่าเป็นผู้ที่เสียสละเพื่อส่วนรวม ทำให้กองทัพบกมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาประชาชน

3.3 เป็นหน่วยงานที่ประชาชนสามารถพึ่งพาได้ในยามวิกฤต

ในช่วงภัยพิบัติ ประชาชนมีความมั่นใจว่ากองทัพบกจะเข้ามาช่วยเหลือแต่อย่างใดก็ตาม ประชาชนบางส่วนมีข้อเสนอแนะว่า กองทัพบกควรพัฒนาแนวทางการช่วยเหลือให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีและการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ มากขึ้น

4. แนวทางการพัฒนาการช่วยเหลือของกองทัพบกในอนาคต

จากผลการศึกษา พบว่ามีแนวทางที่สามารถพัฒนาให้การช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบกมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

4.1 การปรับปรุงระบบโลจิสติกส์และการกระจายทรัพยากร

กองทัพบกควรมีการพัฒนา ระบบบริหารจัดการทรัพยากรแบบเรียลไทม์ เพื่อให้สามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างรวดเร็ว เช่น การใช้ เทคโนโลยี GPS และโดรน ในการสำรวจพื้นที่ประสบภัยและประเมินความต้องการของประชาชน

4.2 การพัฒนาระบบการสื่อสารและการแจ้งเตือนภัย

กองทัพบกควรเพิ่มหรือพัฒนาช่องทางการสื่อสาร เช่น การใช้โซเชียลมีเดีย การสร้างแอปพลิเคชัน หรือเพิ่มสายด่วน ให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุหรือร้องขอความช่วยเหลือได้สะดวกขึ้น

4.3 การทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ

กองทัพบกควรสร้าง ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรอาสาสมัคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยเหลือประชาชนได้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ และทุกมิติ

4.4 การฝึกอบรมบุคลากรเพิ่มเติม

กองทัพบกควรเพิ่มการฝึกอบรมด้านเทคนิคการกู้ภัยขั้นสูง และการปฐมพยาบาลฉุกเฉินให้กับกำลังพล เพื่อให้ জনท. มีความพร้อมในการรับมือต่อสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกรูปแบบ

กล่าวโดยสรุป กองทัพบกมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาประชาชนในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ยังมีจุดที่สามารถพัฒนาได้ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการกระจายความช่วยเหลือ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการภัยพิบัติ และการเสริมสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพสูงสุดและครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ และในด้านความพึงพอใจโดยรวมแล้ว ประชาชนมีความพึงพอใจต่อบทบาทของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน แต่ยังมีข้อเสนอแนะในเรื่องการปรับปรุงระบบการตอบสนองต่อภัยพิบัติ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการภัย

พิบัติ รวมถึงการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้ความช่วยเหลือครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของกองทัพบกต่อการช่วยเหลือประชาชน จากการสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. บทบาทของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน

1.1 กองทัพบกในฐานะ หน่วยบรรเทาสาธารณภัยของกองทัพบก (สบภ.ทบ.) มีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องแผนการปฏิบัติ กำลังพล เครื่องมือ และสิ่งอุปกรณ์ที่ใช้ในการช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรมและการบรรเทาสาธารณภัย บทบาทของทหารในการตอบสนองต่อภัยธรรมชาติและภัยพิบัตินั้นมีความสำคัญยิ่ง แต่บทบาทที่ชัดเจนของการดำเนินการทางทหารนั้นขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ และขั้นตอนของระบบราชการมากกว่าทำให้กองทัพบกมีข้อจำกัดในการบรรเทาสาธารณภัย และในความเป็นจริงแล้ว ในสถานการณ์ภัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภัยขนาดเล็ก ตั้งแต่ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ระดับภูมิภาค หรือระดับทั้งประเทศที่เกิดขึ้น ล้วนแล้วแต่มีกำลังพลทหารจากศูนย์บรรเทาสาธารณภัยประจำหน่วยที่จะสามารถเข้าไปช่วยเหลือ

1.2 การจัดการกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหาย ผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่ช่วยทำให้ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากสาธารณภัยได้ลดน้อยลงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยสามารถแบ่งออกเป็นสามระยะ ได้แก่ ระยะก่อนเกิดภัย ระยะเกิดภัย และระยะหลังเกิดภัย โดยบทบาทของกองทัพบกในการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัย ที่ผ่านมา เป็นหน่วยงานเชิงตั้งรับที่มีบทบาทการร้องขอของหน่วยงานฝ่ายพลเรือนในการเข้าไปช่วยเหลือประชาชน ซึ่งสามารถดำเนินการในการจัดการเหตุการณ์ฉุกเฉิน การให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย หรือการฟื้นฟูสภาพหลังจากภัยได้เกิดขึ้นแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในบางภารกิจพบว่า ขาดการสื่อสารและประสานงาน แนวทางความร่วมมือกับฝ่ายพลเรือนที่ขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gulick and Urwick, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กอง วิชาการ และแผนงาน กรมการปกครอง : ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, (2539), หน้า 7 ได้เสนอ ขบวนการการบริหารได้ 7 ขั้นตอน หรือที่เรียกกันว่า “POSDCORB” ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการศึกษาการบริหารขบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) P = Planning การวางแผน หมายถึง การเตรียมการล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติจริงๆ (2) O = Organizing การจัดการองค์กร หมายถึง การวางโครงสร้างการทำงานภายในองค์กรเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (3) S = Staffing การจัดบุคคลเข้าทำงาน หมายถึง การจัดบุคคลที่มีคุณสมบัติ เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับผิดชอบในตำแหน่ง ภารกิจเกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในเรื่องเกี่ยวกับการ จัดสรร การฝึกอบรมตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดี (4) D = Directing การอำนวยการ

หมายถึง เป็นกิจกรรมที่เป็นภาระหน้าที่สำคัญของ ผู้บริหารที่จะต้องทำการตัดสินใจสั่งการออกคำสั่ง และควบคุมการทำงาน และ (5) CO = Coordinating การประสานงาน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการ เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ พยายามสร้างระบบติดต่อ การสื่อสารการสร้างกลุ่มทำงาน และทฤษฎีของ Henri Fayol, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กองวิชาการ และแผนงานกรมการปกครอง: ปัญหาการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล, หน้าที่ 12 เป็นนักทฤษฎีการบริหารคนแรกที่ทำให้ความสนใจศึกษาการจัด องค์การ และการบริหาร (Principles of Organization and Management) โดยเห็นว่า การบริหารงาน จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๆ 5 ประการ คือ (1) การวางแผน (Planning) (2) การจัดองค์กร (Organizing) (3) การอำนวยการ (Directing) (4) การประสาน (Coordinating) (5) การควบคุมงาน (Controlling) ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าในขั้นตอนการดำเนินการเข้าช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยนั้นมักเกิดปัญหาในขั้นตอนของการติดต่อประสานงาน เป็นเหตุให้เกิดความความล่าช้าใน การดำเนินการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติ

ดังนั้น การจัดการภัยพิบัติจึงควรให้ความสำคัญกับการประสานงานและการสร้าง ความร่วมมือจากล่างขึ้นสู่บนผ่านการแบ่งปันข้อมูล การประสานงานด้วยการจัดประชุมเพื่อสร้าง ความร่วมมือที่จะสร้างประสิทธิภาพในการจัดการภัยพิบัติได้ดีมากกว่า รวมถึงปัญหาในการดำเนินการ เจริญรุ่งเรืองเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ถึงแม้ว่าจะมีการฝึกเตรียมความพร้อมในการเผชิญเหตุ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นประจำทุกปีซึ่งเป็นการฝึกเตรียมความพร้อมในระดับภัยขนาดใหญ่และมี ผลกระทบสูง แต่ในทางปฏิบัติภารกิจพบว่า ส่วนใหญ่มีการดำเนินการในสาธารณภัยที่มีขนาดเล็กและ ระดับกลางสูงกว่าภัยขนาดใหญ่และมีผลกระทบสูง รวมไปถึงปัญหาในเรื่องของหน่วยงานที่จัดทำค่า ของงบประมาณในการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการป้องกันเพื่อลดปัญหาสาธารณภัยอีกด้วย

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรของกองทัพ ในการบรรจุองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ ทักษะที่จำเป็น ในหลักสูตรการศึกษาของทหารทุกระดับ ทั้งระบบบัญชาการเหตุการณ์ การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การป้องกัน และลดผลกระทบของสาธารณภัย และการฟื้นฟู และการปฏิบัติภารกิจบนพื้นฐานการทำงานแบบ เครือข่ายความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อนุสรณ์ แก้วกังวาน, (2557), ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณภัยโดยใช้ระบบบัญชาการ เหตุการณ์ (Incident Command System : ICS), หน้าที่ 104-107. ได้ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณภัยโดยใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) พบว่าระบบบัญชาการเหตุการณ์เป็นระบบที่มีการบริหารจัดการใน ภาวะฉุกเฉินและ โครงสร้างของหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน โดยได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการจัดการสาธารณภัย ของประเทศไทยตั้งแต่การประกาศใช้แผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. 2558 แต่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจและขาดองค์ความรู้ ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ จึงมี ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำระบบบัญชาการเหตุการณ์มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจะต้องพัฒนา หลักสูตรด้านการบัญชาการเหตุการณ์ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย และพัฒนาบุคลากร ที่ เกี่ยวข้องทุกระดับในการฝึกอบรมและ การฝึกปฏิบัติ

1.4 ด้านงบประมาณ ควรให้กองทัพบกเป็นหน่วยขอรับงบประมาณสนับสนุนบรรเทาสาธารณภัยในการจัดทำค่าของงบประมาณในส่วนของอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับกำลังพลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมไปถึงการจัดกิจกรรมและโครงการป้องกันและลดความเสี่ยงของภัยในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงที่มีผลกระทบต่อประชาชนและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล (2555), การศึกษาแนวทางความร่วมมือในการจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของความร่วมมือ ประกอบด้วย ด้านสถานการณ์ ด้านขีดความสามารถด้านความเป็นผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และความเข้มแข็งของชุมชน ด้านกระบวนการเรียนรู้ และด้านงบประมาณ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Gulick and Urwick, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กอง วิชาการ และแผนงาน กรมการปกครอง: ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, (2539), หน้าที่ 7 ได้เสนอขบวนการการบริหารได้ 7 ขั้นตอน ซึ่งในขั้นตอนที่ 7 กล่าวว่า B = Budgeting การงบประมาณ หมายถึง เป็นการศึกษาถึงการใช้จ่ายเงินในการบริหารงาน ซึ่งมีขั้นตอนตั้งแต่ การจัดเตรียม การอนุมัติ และการบริหารงบประมาณรวมถึง การวางแผน การคลัง การทำบัญชี และการควบคุมเพื่อให้มีการใช้จ่ายตรงตามการบริหารที่กำหนดไว้

1.5 ด้านการพัฒนาองค์การของศูนย์บรรเทาสาธารณภัย กองทัพบก ควรมีการทำงานเชิงรุกโดยให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารในการบรรเทาสาธารณภัยทั้งภายในและภายนอกให้มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลสำคัญของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของภัยและการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สอดคล้องกับ อนุสรณ์ แก้วกังวาน, ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณภัยโดยใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS), (2557), 104-107.

1.6 ด้านการพัฒนาแนวทางความร่วมมือและการประสานทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกำหนดให้มีศูนย์กลางของระบบข้อมูลในการประสานงานร่วมกันระหว่างกองทัพบกและฝ่ายพลเรือน การวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน รวมทั้งการฝึกอบรมความร่วมมือกัน ทุกระดับภัยและภัยที่มีอัตราการเกิดสูง เพื่อสร้างการเตรียมความพร้อมในการระดมทรัพยากรระหว่างพลเรือนและทหาร ในการใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารทรัพยากรและขีดความสามารถที่มีอยู่ร่วมกันในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล, การศึกษาแนวทางความร่วมมือในการจัดการน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย, (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความร่วมมือในการจัดการภัยพิบัติเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย กรณีศึกษา: จังหวัดชุมพร และจังหวัดสงขลา โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดการภัยพิบัติตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ (pre-incident) ระหว่างเกิดเหตุ (during-incident) และ หลังเกิดเหตุ (post-incident) เพื่อให้ได้มาซึ่งกระบวนการสร้างความร่วมมือและรูปแบบความร่วมมือที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพเชิงการบริหาร และเกิดประสิทธิภาพต่อผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติในด้านชีวิตและทรัพย์สินที่ลดลง

2. ความพึงพอใจของประชาชน

2.1 ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อบทบาทของกองทัพบก โดยเฉพาะในด้านความเสียสละของกำลังพลและความทุ่มเทในการช่วยเหลือ

2.2 พบข้อจำกัดเกี่ยวกับการกระจายทรัพยากรที่อาจไม่ทั่วถึง และความล่าช้าในการจัดส่งอุปกรณ์บางประเภท

3. ภาพลักษณ์ของกองทัพบก

3.1 กองทัพบกได้รับการยอมรับว่าเป็นหน่วยงานที่น่าเชื่อถือและมีความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านกำลังพล อุปกรณ์ ยุทธโธปกรณ์ เมื่อยามเกิดเหตุภัยพิบัติ แต่บางกลุ่มอาจมีมุมมองที่แตกต่างขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคนในการได้รับการช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัย

3.2 อย่างไรก็ตาม ประชาชนคาดหวังให้มีการพัฒนาในด้านการสื่อสาร การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น และการวางแผนเชิงรุกเพื่อป้องกันภัยพิบัติล่วงหน้า

ภาพลักษณ์ของกองทัพบก ในมุมมองของประชาชน สอดคล้องกับ แนวคิดของ จักรกฤษ เดชพร, (2563), การรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในมุมมองของผู้บริโภค กรณีศึกษา บริษัท อำพลฟูดส์ไพรเวตส์ จำกัด ได้สรุปไว้ว่า ภาพลักษณ์องค์กร คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อองค์กร โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและความรู้สึก เป็นผลมาจากการดำเนินการด้านต่าง ๆ ขององค์กร รวมถึงบุคลากรขององค์กรหรือผลิตภัณฑ์ที่จัดจำหน่าย รวมถึงทุกสิ่งที่ถ่ายทอดสู่สาธารณะทั้ง ในด้านบวกและด้านลบ โดยประชาชนจะตีความผ่านกระบวนการทางความคิดและสะท้อนกลับสู่องค์กร และภาพลักษณ์ขององค์กรจะสร้างขึ้นได้จากการประชาสัมพันธ์ที่ดี

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ มุมมองของประชาชนนั้น ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์

ของกองทัพบก ได้แก่

4.1 ความรวดเร็วในการเข้าช่วยเหลือ การบริหารจัดการทรัพยากร และความสามารถในการสื่อสารกับประชาชนให้ประชาชนเข้าใจ ชัดเจน และไม่เกิดความสับสน

4.2 การมีแผนงานที่ชัดเจนและการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการภัยพิบัติ จะช่วยสร้าง

ความมั่นใจให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเรื่องการรับรู้ของ ปิยะนันท์ บุญณะโยไทย, (2556) หัวข้อประเภทของการรับรู้ ข้อที่ 4 กล่าวว่า การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคม หมายถึง การตีความจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมตามความเชื่อของตนเองเพื่อสร้างความเข้าใจ และบอกเล่าสิ่งเหล่านั้นได้ โดยมีสาเหตุสำคัญคือ (1) ระดับความรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการตีความ (2) การเปลี่ยนการรับรู้ หมายถึง การถูกโน้มน้าวด้วยคนที่มีความรู้สูงกว่า ความหมาย ของการรับรู้องค์ประกอบของการรับรู้กระบวนการรับรู้ของผู้บริโภคที่ประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ รวมถึงกระบวนการเลือกสรร ที่ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเลือกรับ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับรู้ และตีความหมาย และการเลือกจดจำ เพื่อสร้าง

การสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ และตรงตามทฤษฎีการรับรู้ การวัดการรับรู้ รวมถึงการอธิบายด้วยภาพของผู้เชี่ยวชาญ นำไปสู่ความสำเร็จด้านการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร

5. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนา

5.1 กองทัพบกควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุหรือขอความช่วยเหลือได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เช่น ผ่านโซเชียลมีเดียหรือศูนย์ข้อมูลกลาง

5.2 ควรปรับปรุงระบบการจัดสรรทรัพยากรให้รวดเร็วขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยี เช่น ระบบ GPS หรือโดรน (Drone) เพื่อประเมินสถานการณ์และกระจายทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ควรพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรอาสาสมัคร เพื่อให้การช่วยเหลือครอบคลุมและสามารถบรรเทาความเดือดร้อนได้อย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ทำให้ได้แนวทางการปรับปรุงและพัฒนากองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชน ดังนี้

1. การพัฒนาแนวทางการตอบสนองต่อภัยพิบัติ

1.1 ควรจัดตั้งศูนย์บัญชาการติดตามภัยพิบัติแบบเรียลไทม์ และพัฒนาหน่วยเฉพาะกิจสำหรับการช่วยเหลือในแต่ละประเภท เช่น ภัยทางน้ำ ดับไฟป่า เป็นต้น

1.2 กองทัพบกควรนำเทคโนโลยี มาใช้ในการเฝ้าระวังภัยพิบัติ ช่วยค้นหาผู้ประสบภัย และ

ประเมินระดับสถานการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น เช่น โดรน (Drone) และ AI

2. การบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1 กองทัพบกควรปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ให้สามารถกระจายความช่วยเหลือ และทรัพยากรที่มีได้อย่างรวดเร็วและตรงตามความต้องการช่วยเหลือของผู้ประสบภัย

2.2 เพิ่มงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือให้บรรลุนิติภาวะในการบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เช่น เรือกู้ภัย เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ และเฮลิคอปเตอร์สำหรับการช่วยเหลือฉุกเฉิน ดังเช่นกรณีที่เกิดอุทกภัยใหญ่ครั้งล่าสุดในหลายพื้นที่ของประเทศไทย

3. การพัฒนาแนวทางการสื่อสาร

3.1 กองทัพบกควมนพัฒนาระบบเทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นช่องทางหลักในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการช่วยเหลือและสถานการณ์ภัยพิบัติ และเน้นการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อเข้าถึงกลุ่มประชาชน

3.2 ควรจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางที่ประชาชนสามารถแจ้งเหตุ ร้องเรียน และติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการช่วยเหลือได้แบบเรียลไทม์

4. การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ

4.1 กองทัพบกควรพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2 กองทัพบก และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาสาธารณภัย ควรจัดทำข้อตกลงร่วมกันในการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการรับมือภัยพิบัติ

5. การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากร

5.1 กองทัพบก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาสาธารณภัยจัดฝึกอบรมให้กำลังพลมีความเชี่ยวชาญในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเฉพาะทักษะการกู้ภัยและปฐมพยาบาล

5.2 กองทัพบก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาสาธารณภัยควรศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีจากกองทัพของประเทศอื่น และนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

สรุปข้อเสนอแนะ

กองทัพบกมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือประชาชน แต่ยังสามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการภัยพิบัติ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบเหตุภัยพิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาบทบาทของกองทัพบกในการช่วยเหลือประชาชนในบริบทที่กว้างขึ้น เช่น การสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ หรือการเสริมสร้างความมั่นคงของชุมชนหลังเกิดภัยพิบัติ
2. เปรียบเทียบแนวทางการช่วยเหลือของกองทัพบกไทยกับกองทัพของประเทศอื่น เพื่อหาแนวทางพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
3. วิเคราะห์บทบาทของเทคโนโลยี เช่น AI, IoT หรือ Big Data ในการพัฒนาระบบช่วยเหลือประชาชนของกองทัพบก

เอกสารอ้างอิง

จักรกฤษ เดชพร, การรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมในมุมมองของผู้บริโภค

กรณีศึกษา บริษัท อำพลฟูดส์โพรเซสซิง จำกัด, (2563)

ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล, การศึกษาแนวทางการร่วมมือในการจัดการน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย, (2558)

ปิยะนันท์ บุญธะโยไทย, การรับรู้ และทัศนคติ ของผู้บริโภคต่อสื่อกิจกรรมการพัฒนายั่งยืน

ของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน), (2556)

อนุสรณ์ แก้วกังวาน, (2557), ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณภัยโดยใช้

ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS)

Gulick and Urwick, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กอง วิชาการ และ

แผนงาน กรมการปกครอง: ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, (2539), หน้า 7

Henri Fayol, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กองวิชาการ และแผนงาน

กรมการปกครอง: ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, หน้า 12

Urwick, สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กอง วิชาการ และแผนงาน

กรมการปกครอง: ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล, (2539), หน้า 7